

شناسه سند:	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دانشکده پرستاری و مامایی دفتر توسعه آموزش طرح دوره نظری و عملی
------------	---

اطلاعات مربوط به درس
گروه آموزشی ارائه دهنده: بین گروهی (گروه مدیریت و روان پرستاری، گروه سلامت جامعه، گروه علوم پایه) نام درس: آمار و روش تحقیق پیشرفته نوع و تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری ۳۴ ساعت - ۱ واحد عملی ۳۴ ساعت) پیش نیاز/هم نیاز: - رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد روز و ساعت کلاس: دوشنبه ها و چهارشنبه ها ۸-۱۰

اطلاعات اساتید همکار	اطلاعات مسئول درس
مدرس همکار: دکتر شبنم شریعت پناهی، دکتر مهدی خبازخوب، دکتر نصیری زمان و محل ملاقات: دانشکده پرستاری و مامایی تلفن تماس: پست الکترونیک اساتید: E-mail: دکتر شریعت پناهی، دپارتمان سلامت جامعه، shabnam644@yahoo.com E-mail: دکتر خبازخوب، khabazkhoob@yahoo.com E-mail: دکتر نصیری، m.nasiri@sbmu.ac.ir	نام مسئول درس: دکتر فتنه قدیریان رتبه علمی: استادیار رشته تحصیلی: روان پرستاری محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی، طبقه سوم، اتاق ۳۲۰ تلفن تماس: ۸۸۶۵۵۳۶۶ داخلی ۳۳۴ پست الکترونیک: ghadirian.fataneh@gmail.com
تاریخ آخرین ویرایش طرح درس: ۱۴۰۳/۰۵/۲۰	

شرح درس:

در این درس فراگیر فراگیران مفاهیم آمار توصیفی - تحلیلی، روش‌های تحقیق علمی، به گونه‌ای که قادر به طراحی و اجرای یک طرح پژوهشی و کاربرد شواهد در عمل باشند را فرا می‌گیرد.

هدف کلی:

دانشجویان عزیز! شما در این دوره با مفاهیم آمار توصیفی - تحلیلی و روش‌های تحقیق علمی آشنا خواهید شد، به گونه‌ای که قادر به طراحی و اجرای یک طرح پژوهشی شوید. جزئیات این مفاهیم در بخش زیر (اهداف رفتاری) قابل ملاحظه است.

اهداف اختصاصی: (توانمندی‌های مورد انتظار)

پس از پایان درس انتظار می‌رود فراگیرنده بتواند:

در بخش آمار با موارد زیر آشنا شده باشید و قادر به تجزیه و تحلیل این موارد باشید:

- انواع متغیرها و مقیاس‌های اندازه‌گیری آن‌ها (اسمی، رتبه‌ای، فاصله‌ای، نسبتی)
- آمار توصیفی (محاسبه شاخص‌های مرکزی و پراکندگی، رسم جداول توزیع فراوانی، رسم نمودار)
- تعریف احتمالات و توزیع‌های مهم (توزیع دوجمله‌ای، پواسن و نرمال)
- برآورد نقطه‌ای میانگین و نسبت
- برآورد فاصله‌ای میانگین و نسبت
- تعریف آزمون فرضیه، انواع فرضیه، انواع خطا (خطاهای نوع اول و دوم)، محاسبه p -value
- انواع آزمون‌های آماری

در بخش SPSS با موارد زیر آشنا شده باشید و قادر به انجام مطلوب این موارد باشید:

- تشکیل فایل داده‌ها (نحوه تعریف متغیرها، ورود داده‌ها)
- دستور Recode و Compute
- آمار توصیفی (محاسبه شاخص‌های عددی، رسم جدول، رسم نمودارهای آماری)
- انجام آزمون‌های آماری مورد نیاز بر اساس نوع متغیر (آزمون نرمالیتی داده‌ها، آزمون کای دو و دقیق فیشر، آزمون مقایسه‌ای میانگین‌ها، همبستگی دو متغیر کمی، آزمون‌های ناپارمتریک، رگرسیون خطی)

در بخش روش پژوهش با موارد زیر آشنا شده باشید و قادر به تجزیه و تحلیل و بکارگیری این موارد در یک نمونه‌ی طرح تحقیقی باشید:

- مروری بر اصول روش تحقیق
- آشنایی با پژوهش (تاریخچه، تعاریف، انواع مطالعات کمی، انتخاب موضوع)
- چهارچوب نظری - پنداشتی و مروری بر مطالعات و روش استفاده از منابع
- اهداف، سئوالات، فرضیه‌ها، پیش فرضیه‌ها، محدودیت‌های پژوهش

- روش‌ها و مواد شامل (جامعه، نمونه و روش‌های نمونه‌گیری، محیط پژوهشی، متغیرها و مقیاس سنجش آنها)
- روش‌های گردآوری داده‌ها، اعتبار و اعتماد ابزار، نمایش یافته‌ها، منابع داده‌ها، روش‌های آماری تجزیه و تحلیل اطلاعات، اصول اخلاقی در پژوهش
- نتیجه‌گیری و بحث پیشنهادات برای کاربرد یافته‌ها و پژوهش‌های آتی
- مروری بر انواع مطالعات کیفی
- نحوه تنظیم یک طرح پژوهشی
- روش‌های کاربرد نتایج تحقیقات در بهبود خدمات پرستاری (Research Utilization)

رویکرد آموزشی:

<p>مجازی</p> <p>روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:</p> <p>☐ کلاس آنلاین همزمان ☐ کلاس آنلاین غیر هم‌زمان ☐ کلاس وارونه ☐ روش‌های شبیه‌سازی</p> <p>☐ بازی‌وارسازی ☐ فروم‌های گفت‌وگو</p> <p>سایر (نام ببرید):</p>
<p>حضوری</p> <p>روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:</p> <p>☐ سخنرانی ☐ بحث در گروه کوچک ☐ پرسش و پاسخ ☐ یادگیری مبتنی بر حل-مسئله</p> <p>☐ یادگیری مبتنی بر سناریو ☐ یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه</p> <p>سایر (نام ببرید):</p>
<p>ترکیبی</p> <p>لطفاً روش بکار گرفته شده از مجموع روش‌های حضوری و مجازی را نام ببرید:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ ۲۰ درصد غیر حضوری▪ ۴۰ درصد پروژه▪ ۴۰ درصد کلاس حضوری و پرسش و پاسخ

سرفصل و تقویم ارائه درس

شماره جلسه	سرفصل	روش یاددهی - یادگیری	تاریخ جلسه	تکلیف دانشجوی	مدرس
روش تحقیق					
۱	اصول و مبانی پژوهش در تحقیقات پزشکی، فرایند تحقیق علمی و الگوی سیستماتیک انجام پژوهش علمی	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۸/۱۴	جستجوی مقالات و بررسی انواع ابزارهای مطالعات	دکتر شریعت پناهی
۲	انواع پژوهش های علمی (مطالعات کمی مشاهده ای)	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۸/۱۶	جستجوی مقالات بحث و گفت و گو	دکتر شریعت پناهی
۳	انواع پژوهش های علمی (مطالعات مداخله ای)	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۸/۲۱	جستجوی مقالات و بحث و گفت و گو	دکتر شریعت پناهی
۴	انتخاب مسئله تحقیق، تکنیک مسئله یابی در پژوهش علمی، تعیین حدود مساله تحقیق، مطالعه ادبیات و سوابق مسئله تحقیق، شناسایی و تحلیل مسئله تحقیق،	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۸/۲۳	جستجوی مقالات، انتخاب مسئله و عنوان جهت طرح پژوهشی (از طریق شبکه اجتماعی مشترک و گروهی)	دکتر قدیریان
۵	نگارش بیان مسئله، تعیین متغیرها و تدوین مدل های نظری و یا مفهومی	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۸/۲۸	ارائه بیان مساله	دکتر قدیریان
۶	پیش فرض های پژوهش، تدوین فرضیه یا سوال پژوهش، تعیین هدف کلی و اهداف اختصاصی و کاربردی (با توجه به موضوع ترجمان دانش) و کاربرد یافته ها	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۸/۳۰	ارائه اهداف، پیش فرض ها و کاربرد پژوهش	دکتر قدیریان
۷	تعریف واژه های تحقیق و انتخاب ابزارهای پژوهش (نکات و اصول مورد توجه در انتخاب ابزارهای پژوهش در تعریف عملی متغیرهای پژوهش)	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۹/۰۵	نگارش تعریف واژه ها و انتخاب ابزارهای تحقیق	دکتر شریعت پناهی
۸	چارچوب پنداشتی یا نظری مطالعه و اصول مرور متون در مطالعه	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۹/۰۷	نگارش چارچوب پنداشتی و مرور متون	دکتر قدیریان
۹	معیارهای ورود و خروج به پژوهش، نقش متغیرهای Moderating و Mediating در پژوهش	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۹/۱۲	نگارش معیارهای ورود و خروج و شیوه های حذف عوامل مخدوش گر	دکتر قدیریان
۱۰	ملاحظات اخلاقی در پژوهش و توجه به محدودیت های پژوهش	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۹/۱۴	نگارش ملاحظات اخلاقی و محدودیت ها در پژوهش	دکتر شریعت پناهی
۱۱	روش انجام پژوهش و ملاحظات آن در انواع مطالعات (اعم از شیوه های کور سازی و اطمینان از کیفیت ارائه ی مداخله و یا ارزیابی انجام شده)	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۹/۱۹	نگارش بخش های مرتبط با موضوع در پروپوزال	دکتر شریعت پناهی
۱۲	جامعه و نمونه، محیط پژوهش، مفهوم نمونه و انواع روش های نمونه گیری	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۳/۰۹/۲۱	نگارش بخش های مرتبط با موضوع در پروپوزال	دکتر خبازخوب

دکتر خبازخوب	نگارش بخش های مرتبط با موضوع در پروپوزال	۱۴۰۳/۰۹/۲۶	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	حجم نمونه و انواع روش های برآورد حجم نمونه و ملاحظات آن	۱۳
دکتر خبازخوب	نگارش بخش های مرتبط با موضوع در پروپوزال	۱۴۰۳/۰۹/۲۸	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	جدول متغیرهای پژوهش، تعیین ماهیت متغیرهای پژوهش و آشنایی با مقیاس های مختلف اندازه گیری	۱۴
دکتر خبازخوب	نگارش بخش های مرتبط با موضوع در پروپوزال	۱۴۰۳/۱۰/۰۳	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	آشنایی با انواع آزمون های آماری	۱۵
آمار و SPSS					
دکتر نصیری		با هماهنگی با استاد مربوطه	جلسات کارگاهی	Excel و Endnote ، SPSS	۳۴ ساعت
دکتر نصیری		با هماهنگی با استاد مربوطه	جلسات کارگاهی	فعالیت های آماری طبق محتوای درس	

انتظارات از دانشجویان/ قوانین دوره:

- حضور فعال در فعالیت های آموزشی
- رعایت اتیکت های اخلاقی و رفتاری در فعالیت گروهی
- انجام پروژه در طول دوره

روش ارزشیابی:

- ارزیابی تکوینی: فعالیت های کلاسی و گروهی
- ارزیابی تراکمی: ارائه پروژه نهایی

سهم روش در نمره نهایی دانشجویان	روش ارزشیابی	ردیف
۴۰ درصد	فعالیت های کلاسی و گروهی	۱
۶۰ درصد	پروژه نهایی	۲
		۳

منابع درس: (آخرین ویرایش)

الف. کتب

با توجه به تنوع مطالب از منابع مختلف رفرنس مطالب گفته شده در کلاس می باشد در صورت عدم حضور در کلاس مجازی مطلب از رفرنس های زیر مطالعه شود.

- دانیل و و. اصول و روش های آمار زیستی، ترجمه سید محمد تقی آیت اللهی، تهران: انتشارات امیرکبیر
- کتب و مجلات دیگر در زمینه تحقیق در پرستاری
- محمد ک، ملک افصلی ح. روش های آماری و شاخص های بهداشتی، تهران: ناشر مؤلف
- Wood, GT, Haber, J, **Nursing Research: Method, Critical Appraisal Utilization**, Mosby.
- Deniz, F. Polit, B. **Nursing Research**.

ب. مقالات

ج. محتوای الکترونیک